

JAVA-BODE.

NIJWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A^o. 1853.

Woensdag 6 April.

N°. 27.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* ..... f 12.50
" " " " *Java* ..... " 15.—
" " " " *Buitenbesittingen* ..... " 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën met *derzelver herhaling is zestig duiten* voor de vijf woorden, behalve het zegel.

Benoemingen.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot resident van Soerabaya, P. *Vreede Bik*, thans gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden.

BELAST:

Met de tijdelijke waarneming der betrekking van gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden en tevens van die van militairen kommandant aldaar, A. van der *Horst*, luitenant-kolonel der infanterie, waarnemend resident der Padangsche Bovenlanden.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein der infanterie E. C. O. van *Bose*.

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de adjunct paarden-arts P. *Cops*.

BEVORDERD:

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE,

Tot onder-intendanten der 1 klasse, de onder-intendanten der 2 klasse P. J. F. *Timmermans* en J. J. van *Emmerik*.

Advertentien.

Vertrek van de Landmail.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat op Dingsdag den 12den April, des namiddags ten één uur, bij het postkantoor te Weltevreden gesloten zullen worden de verzendpakketten, bestemd om te worden verzonden naar Singapore en van daar, per landmail, naar Europa; zullende de sluiting der verzendpakketten, bestemd voor Banka, Palembang en Riouw, plaats vinden op Maandag den 11den April.

De Directeur voornood,
DE VEER.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat in dit jaar de koffijveilingen te Padang, in de natemelden maanden, telkens op den 2 of 3 dag na dien der aankomst van de stoomschepen van Batavia te Padang zullen gehouden worden: de eerste in Mei, de tweede in Juli, de derde in September en de vierde in December, telkens voor eene hoeveelheid van 25,000 pikols, wel meer of minder, naar gelang van den aanwezigen voorraad.

Aankomsten met 1854 zullen de koffijveilingen aldaar plaats hebben in Maart, Juni, September en December van ieder jaar.

De directeur der producten en civiele magazijnen geeft kennis, dat in Juni aanstaande, op den tweeden of derden dag na de aankomst van de stoomschepen van Batavia naar Benkoelen aldaar openlijk verkocht zullen worden:

300 pikols witte en 1500 pikols zwarte peper of zoo veel meer of minder als in 's lands pakhuizen aldaar voorradig zal zijn en sulks bij kavelingen van vijftig pikols.

De directie der javasche bank maakt bekend, dat in hare advertentie van 17 Maart jl., eene misstelling is ingeslopen, zijnde de som van 40,000 Mexikaansche dollars, en in roode letters uitgedrukt, in plaats van in blaauwe, zooals daarbij is beschreven.

Vendutien.

Op Donderdag 7 April, voor het commissiehuis van *Roselje en Co.*, van roode wijn op fust van het merk *Baour en co.*, glas- en koperwerk, kramerijen, fraaie étages voorwerpen bij kleine kavelingen, tafel- en servetgoed, diverse lijnwaden, enz.

Op Vrijdag 8 April, voor het commissiehuis van A. van *Ommeren* en co., van lakens, post- en propatria papier, russisch grijs linnen, satijn, likeuren, boter, likeuren, bitter, sardijntjes, puik grasbont, hammen, kaas, in holland afgetept bier, gesloopt koper, ijzer en touwwerk, giet-arde, enz.

Op Zaterdag 9 April, des morgens ten 10 ure, in 'het lokaal der Reurs, voor rekening van het gouvernement, van eene hoeveelheid van 40,000 Mexikaansche dollars, en sulks bij kavelingen van 1000 stuks.

Op Maandag 11 April. Uithoofde van vertrek, ten huize van den heer J. O. *Rensdyk*, op Tana-Abang, door gebr. *Roselje en Co.*, van eene solide engelsche reiswagen, goed loopende paarden, eene bedde, kanapé, stoelen, tafels, kasten, spiegels, schilderijen, lampen, servies, plect- en glaswerk, enz.

DE TOREN VAN CASTILLAC. (vervolg.)

Op dat oogenblik verscheen de reiziger van de eerste verdieping, over dat heloch leven uitgelokt, boven op den trap. Hij was een lang man, die werkelijk een militair voorkomen had. Ook hij droeg lange knievels, doch welke niet, even als die van den eenoogige, naar beneden hingen, maar zich trotsch tot achter de ooren omkrulden. Insgelijks hing aan zijne zijde een degen, maar die kon hem niet van groot nut zijn, want hem ontbrak een arm en zijne ledige mouw fladderde langs zijn rok.

Een oogenblik was voldoende om hem de waarheid te doen kennen. Zijn gezicht werd rood van gramschap en haastig sprong hij den trap af.

— Oabeschaamde! schreeuwde hij, durft gij een edelman zoo als ik ben, zijn maaltijd ontfutselen? die belediging is te groot en gij zult mij daarover rekenschap geven.

— Gij zijt zelf een onbeschofte vent, gij die een edelman van mijn rang met eijeren en kaas wilt laten eten. Ik ben tot uwe dienst. . . na den maaltijd.

— Neen, oogenblikkelijk, maar gij mist een oog? — Dat wat mij over blijft is goed, maar gij — gij mist een arm?

— Een ik behouden heb kan den degen hanteren. — Mijneer!

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce en Co.*, van diverse lijnwaden, gordijngood, handdoeken en tafelgoed, linnen, enz., ronde tapijten, wagenkleedjes, voetbankjes, engelsche hanglampen, enz. enz.

Op Dingsdag 12 April, door *John Pryce en Co.*, voor een huis op Tana-Abang, laatst bewoond door *rouw Bloys van Trealong Prins*, van eenen netten en goed konverveerden inboedel, bestaande uit meubelen, piano, zilverwerk, rijtuigen, paarden, enz.

Op Zondag 10 dezer, te bezichtigen van 's morgens 9 ure, tot 's middags 3 ure.

Nagelaten Boedels.

De weeskamer te Batavia roept bij advertentie van 4 April 1853 op al degenen die iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan de boedels van wijlen *Christiaan Pieter Christiaanse* en *Dirk Goedbloed*, particulieren, om binnen drie maanden aangiften of betalingen te doen.

Vertrekkende Personen.

H. W. A. *Krook* van Harpen naar Padang.
A. S. *Fraser*.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 31 Maart tot en met den 4 April 1853.

Rotterdamsch Hotel. J. P. Muller, van de reede. — Campbell, van Singapore. — Audineau, van Batavia. — J. Henshall, van de Binnenlanden. — W. H. F. Oordt, van de reede. — Jhr. A. Meijer, van idem.

Hotel der Nederlanden. Goedheer, van Rotterdam. — E. L. Andreas, van Amboina. — L. A. Schreuder, van Samarang. — A. H. Schreuder, van idem. — N. Pluim, van Rotterdam. — J. W. S. van Baumhaur, van idem. — J. F. P. Guericke, van idem. — D. E. van idem. — A. Roos, van idem. — H. Korndöffer, van idem. — L. Lammers, van idem. — Van Römer, van Amboina. — P. Adriaan, van Rotterdam. — B. van der Zwaan, van idem. — K. M. van idem.

Marine Hôtel. W. K. van idem, van Amboina. J. C. Oudraat, van idem. — Klugi, van idem. — C. N. Vos, van idem. — F. P. J. Jaski, van Cheribon.

BATAVIA.

Laatstleden Zaterdagavond had het vroeger aangekondigde, door H.H. officieren der Schutterij hunnen aftredenden kommandant den luitenant-kolonel *Plate* aangeboden diner plaats.

Ten half 7 ure vereenigden zich de officieren, en ontvingen, als daartoe uitgenoodigd om het diner meerder luister bij te zetten, den heer Resident van Batavia als super-Intendant der Schutterij, den Generaal kommandant met deszelfs adjudant en den eersten luitenant van het regiment O. I. kavallerie *Huygens*, die zich jegens de kavallerie der schutterij door zijne instructie zoo verdienstelijk maakt, in de raceloods op het Koningsplein, daartoe welwillend afgestaan en onder opzigt van den heer *du Bois*, opziener van den waterstaats keurig en smaakvol gedecoreerd; boven de zitplaats van den afgetreden kommandant prijkte het naamcijfer van den heer *Plate* met het onderscheidingsteeken XXV; daartegen over wapperde het vaandel der schutterij, en ook Néerlandisch en Bataviaasch wapenbord vonden eene voegzame plaats.

Nadat de heer *Plate*, die even als de heer super-Intendant en de generaal *Peris* aan den trap van het gebouw door officieren en commissarissen opgewacht en in de zaal verwelkomd werd door den waarnemenden kommandant, den heer *Schill*, zich eenigen tijd met de aanwezenden had onderhouden, werden de plaatsen volgens rang en ancienniteit ingenomen.

Gedurende het diner, waarbij de gulheid en hartelijkheid getuigden van den goeden geest, die allen bezielde, liet zich het nieuw opgerigte muzikkorps, dat zijn ontstaan aan den heer *Plate* dankt, bij tusschenpoozen hooren, tot dat het oogenblik gekomen was, dat de heer *Schill* als waarnemend kommandant namens elle offi-

cieren het woord opnam en in hartelijke bewoordingen den heer *Plate*, de hulde en achting der schutterij in het algemeen en van heeren officieren in het bijzonder aanbod; hij bedankte Z.W.Ed.Geb. voor de wijze waarop hij, gedurende zijn kommandement, de vervulling van de schuttersplichten zoo veel mogelijk had verlicht en aangenaam gemaakt, voor de menigvuldige blijken die allen mogten ontvangen van de genegenheid voor het korps, en voor de moeite en opofferingen besteed om hetzelfde te verheffen en op te luisteren, waarvan onder anderen het muzikkorps, dat zich dezen avond voor het eerst deed hooren ten bewijze strekte, en dat eene blijvende herinnering bij de geheele schutterij aan hunnen afgetreden kommandant, die het stichtte, steeds zou levendig houden; — ten slotte den heer *Plate* toewenshende een voorspoedigen overtocht naar het Vaderland en aldaar nog een aantal gelukkige jaren in den kring van dierbare betrekkingen, en de schutterij en de officieren aanbevelende in zijne gunstige herinnering.

Deze met toejuiching ontvangen toast werd door den heer *Plate* minzaam beantwoord, voorts betuigde Zijn WelEd. Geboren zijn dank aan de gasten voor de medewerking welke hij van hun in zijne betrekking mogt ondervinden, en aan de schutterij in het algemeen en de officieren in het bijzonder, voor de wijze waarop ieder in zijnen rang had medegewerkt om hem zijne taak te verlichten en te veraangemen, de herinnering waaraan hem zeker nog menig genoegelijk oogenblik zou schenken; terwijl bij de toewensching van voorspoed waarmede vrede onafscheidelijk is, hij echter de overtuiging koesterde, dat wanneer eenmaal dit gevorderd werd, de schutterij ook in tijden van gevaar zou toonen, dat zij in moed en trouw voor geen ander legerkorps zou behoeven onder te doen, en zij even als de vaderlandsche schutterijen zich roemrijk zou weten te gedragen.

Vervolgens werd nog menigen toepasselijken heil-dronk uitgebragt en daaronder ook eenen, die den wensch bevatte dat, daar de thans waarnemende kommandant zoo juist had aangetoond, waarom de heer *Plate* bij de schutterij zulk een aangenaam herdenken zou achterlaten, het te hopen was dat hij aan het hoofd van het korps mogt blijven, om de voetstappen zijns voorgangers te drukken; en in de toejuiching van dezen toast lag een vleijend bewijs en voor den heer *Plate* en voor den heer *Schill*.

Het feest duurde tot laat in den avond voort, wordende den heer *Plate* en de gasten weder bij hun vertrek uitgeleide gedaan door den waarnemenden kommandant en de commissie, en een ieder keerde huiswaarts met de overtuiging, dat iedere geuite wensch welgemeend en iedere loftuiting verdiend en vrij van vleijerij was geweest.

— Van Soerabaya berigt men ons dat aldaar op den avond van den 22sten Maart jl. in het schoolgebouw een concert heeft plaats gehad, waarvan de opbrengst zal strekken tot ondersteuning der noodhijddenen te Banda.

Bijzonder is de lof, welke aan het orkest van het muzikkorps *St. Cecilia* en aan de Liedertafel *Apollo* wordt toegebracht. Beiden worden hoogelijk geroemd als het kunstgenot van dien avond luisterrijk te hebben verhoogd, verdienende werkelijk die kunstminnaars daarvoor openlijken dank.

De toevloed was groot en hulde worde gebragt aan de ingezetenen van Soerabaya, wier talrijke bijwoning van dat concert, waarvan de entree slechts f 3, — rec. bedroeg, de directie van dat muzikkorps in staat stelt, na aftrek van alle kosten, nog ruim f 1500, — ter beschikking te stellen van het doel, waarmede dat feest gegeven werd.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Van Padang wordt het volgende gemeld:

De bewoners van het kleine gehucht Batong Poetie (Soepaijang), werden in den nacht van 8 Februarij jl. door een onderaardsch gedreun, gelijk aan zwaren don-

borst van uwen oudsten broeder rigten?

— Vergeef mij, Mijneer! antwoordde Jan met dezelfde onderdanigheid, als hij vroeger gewoon was geweest het hoofd der familie te betoonen, maar kon ik U herkennen, U, dien de vijandelijke kogels zoo toegetakeld hebben?

— Mij dunkt, Jan, dat de Engelsche enterbijlen en pieken U niet minder gunstig geweest zijn. Maar spreken wij daar niet meer over. Beiden hebben wij het lot van den oorlog ondervonden. — Gij gaat ongetwijfeld naar Castillac?

— Ja, Mijneer! maar de vermoeijenis en honger noodzaakten mij deze herberg binnen te treden, alwaar ik mij echter slechts een oogenblik wenschte op te houden.

— Even als ik en wij zullen nu zamen verder gaan. Maar Broeder! hebt gij sedert uw vertrek niets van onze arme zuster en van het kasteel vernomen?

— Niets; voortdurend was ik van alle betrekking met Frankrijk verstoken, maar mischien waart gij gelukkiger?

— Ook niet; even als gij weet ik volstrekt niets van verkeer in eene dodelijke ongerustheid.

— Welnu, Mijneer! Wij zijn hier digt bij Castillac, geen twee of drie uren kan het meer verwijderd zijn. Men zal ons hier wel iets kunnen mededeelen, en die juist wilde ik die vrouw eenige vragen doen, toen die

der, uit hunnen slaap gewekt en bespeurden met schrik, dat de grond, waarop hunne woningen stonden, begon te zakken. ter gelijker tijd dat met donderend geweld, eene uitstorting van het hooft koraalgebirge, aan den voet waarvan genoemd gebucht gelegen was, plaats had.

De huizen, ten getale van zeven, zijn onder deze ingestorte massa bedolven. Slechts aan 15 van de 44 inwoners mocht het gelukken, die door een spoedige vlucht te redden, terwijl de overige 30 (waarvan 18 mannen en 16 vrouwen) hun graf onder de neergestorte massa vonden.

De van alle zijden aangebrachte hulp, om zoo mogelijk nog menschenlevens te redden, was vruchteloos, 23 lieten werden opgegraven en 6 zijn nog vermist.

— De *Oostpost* van Soerabaya van 30 Maart houdt de volgende mededeelingen in:

Op den 20sten Maart jl. is in de dessa Bengok, district Rawapoeloe No 2, een Javaan genaamd *Pak Wagdo* ten 1/5 ure door den bliksem dood geslagen.

— Wij vernemen dat in de dessa Kebon Dalm, district Modjo-Agong, (Modjokerto) de Javaansche landbouwer *Sodongso* op den 11den dezer omstreek 's nachts ten 12 ure uit zijnen slaap werd gewekt door het gebrom van eenen lijger, welke zich buiten het bamboezen hutje bevond, waarin gemelde Javaan te slapen lag. Hij stond dadelijk op, nam zijnen kris, en begaf zich geheel alleen naar buiten. Al ras zag hij het monster, dat bezig was met een zijner schapen te verslinden. Onverwachts sprong hij achter op den rug des tijgers, en bragt denzelven met zijnen kris. eenige doodelijke wonden toe; tengevolge waarvan het dier in een nabij zijnde put viel, en daar verder werd afgemaakt. De moedige strijder zal eene belooning van f 15 recepissen ontvangen, zoodra hij den huid van zijn slagtoffer naar Soerabaya zal gebragt hebben.

— Eenige dagen na dit voorval zijn er op den weg tusschen Kerto-Souno en Djombang, des nachts bij maanlicht, eenige javanen door tijgers overvallen; en naar men zegt, drie derzelve geheel en al verslonden. Eenige personen hebben dien ten gevolge eene jagtpartij aangelegd, welke echter geen gunstige uitslag heeft opgeleverd.

— Ook wordt in dat Dagblad gelezen de volgende *Errata*:

In de opgave der datums, waarop de inhechtenisneming en daarop gevolgde verbanning der Chinezen heeft plaats gehad, waarvan wij in ons vorig nummer spraken, is eene fout ingestopen. Het waren de dagen van 8, 9 en 10 Maart dat zulks voorviel; even eens als voor de namen der gearresteerde Chinezen moet gelezen worden *Oei Hok Hien, Ong Kong Siang, Han Lam Tjiang* en *Lam Haay*.

NEDERLAND.

Apeldoorn, 5 Februarij. Z. M. de koning vertrok heden morgen ten 9 ure en retourneerde dezen namiddag ten 5 ure van een togt naar de weldadige inrigting *Motray* bij Zutphen. De heer *W. H. Suringar* had de eer Z. M. te vergezellen.

— Tot de oprigting van eene school voor doofstommen-onderwijs, naar de Deutsche methode, te Rotterdam, ten welken einde een aantal gesichte geneeskundigen aldaar zich tot eene commissie hadden vereenigd, werd eene circulaire door die commissie aan de ingezetenen dier stad gerigt. Deze circulaire heeft aanleiding gegeven tot zeer verschillende beschouwingen omtrent de leerwijze, welke bij het doofstommen-onderwijs behoort gevolgd te worden, en wel bepaaldelijk omtrent die, waarvan men zich bij het reeds sinds 1780 bestaande instituut te Groningen bedient, in tegenoverstelling van de Deutsche methode. Vond de inrigting van het instituut te Groningen en de daar gevolgde leerwijze eenen verdediger in den schrijver van drie achtereenvolgende artikelen in de *Rotterdamsche Courant* van den 11den, 14den en 16den December jl., zij werd daarentegen hevig bestreden door den president van bovengezegde commissie, Dr. *J. B. Molewater*, die de Deutsche methode in eenige achtereenvolgende artikelen in dezelfde courant tegen de Nederlandsche methode verdedigde. De afkeurende beoordeeling der leerwijze van doofstommen, aan het instituut te Groningen gevolgd, deed de hoofd-directie van het instituut besluiten, om aan de beide instituteuren, de heeren *Dr. C. Guyot* en *Mr. R. T. Guyot*, op te dragen, eene volledige en nauwkeurige opgave der aan het instituut gevolgde leerwijze te ontwerpen, en de gronden uiteen te zetten, waarop die leerwijze de voorkeur verdient boven het uitsluitend volgen der Deutsche methode. Ten gevolge van die opdracht is eene verdediging dier leerwijze door de heeren *Guyot* ontworpen, die thans het licht ziet. Bij het verschil van meeningen in dezen, wenschen wij de aandacht te vestigen op deze verdediging, die daarom belangrijk mag geacht worden, omdat zij uitgaat van mannen, wier geleidelijk leven toegewijd is geweest aan het vinden der beste middelen, om doofstommen als nuttige leden aan

zotte twist tusschen ons ontstond.

Hij wendde zich nu tot de waardin, die nog niet geheel van hare verwondering was bekomen en vroeg haar of zij over het kasteel van Castillac en van eene jonge adelijke jonkvrouwe, die daar woonde, had hooren spreken. De oude bedacht zich een oogenblik en zeide toen eenvoudig, dat de naam van Castillac haar voor de eerste maal in de ooren klonk.

Jan was verontwaardigd.

— Zoo zijn zij allen, schreeuwde hij het uit, dikwijls genoeg heb ik dat burgergebreed en die scheepsredenen door mijn naam willen verbazen en zij waren altijd te dom om mij te begrijpen. Evenwel, die grote zeevallen kan men nog verschoonen, want meereendeels behooren zij niet in onze provincie te huis, maar hier, op twee passen van het bord, alwaar onze voorvaders zooveel magt bezaten en zulk een grooten naam verwierven. Ongelooflijk! en hij schudde het hoofd.

— Broer Jan, hernam Hector, ik merk dat gij, even als ik, niet altijd die wellevendheid en die voorkomendheid ondervonden hebt, welke men aan onze geboorte en rang verschuldigd is. Maar houden wij ons niet niet langer op om onvoldoende inlichtingen in te winnen, maar laten wij spoedig iets nuttigen, om dadelijk verder te kunnen gaan naar Castillac, ten einde wij daar nog voor den nacht kunnen aankomen.

de maatschappij terug te geven, en die hunne studien betrekkelijk deze zaak niet alleen practisch, maar ook theoretisch voortzettende, daardoor bewijzen, hunne onvermoeide pogingen in het werk te stellen, om langs de beste wege tot waren vooruitgang te geraken.

— Het *Handelblad* deelt mede, dat ook in de hoofdstad een ijzingwekkend geval van hondsdoelheid zich heeft vertoond. Een negenienjarig meisje was omtrent het midden der vorige maand gebeten door haren eigen hond, die ook onderscheidene andere honden beet. Men vreesde dadelijk voor hondsdoelheid; de hond werd afgemaakt en het gebetene meisje onder geneeskundige behandeling gesteld. Zij was dan ook schijnbaar geheel hersteld, toen, voor enige dagen, zich sporen van watervrees begonnen te vertoonen en het ongelukkige meisje vervoerd werd naar het Ned. Israël. gasthuis, alwaar zij eergisteren avond onder de vreeselijkste folteringen den geest gaf.

— Uit de gemeente Uden (Noord-Brabant) en omliggende dorpjes en gehuchten maakt zich wederom een gezelschap van ruim 300 landverhuizers gereed, om in dit voorjaar naar Amerika te vertrekken, zijnde meestal lieden, behoorende tot den landbouwersstand; in het vooruitzicht van hun vertrek, houden zij zich reeds bezig om zich zooveel mogelijk in de Engelsche taal te bekwamen, waartoe zij geregeld te Uden bij elkander komen.

ENGELAND.

Volgens den laatsten wekelijkschen staat der bank waren voor een bedrag van £ 29,983,450 bankbiljetten in omloop, zijnde £ 490,325 minder en bedroeg de voorraad edel metaal £ 19,042,835; zijnde £ 362,084 minder dan de vorige oogaaf.

— Heden hebben de crediteuren van de heeren *Gollman* en *Stolterfaht* eene vergadering belegd, in welke zij opening erlangde, omtrent den stand der zaken van genoemd huis, waarbij is gebleken, dat de bedriegerijen van *R. F. Priess* een deficit van £ 81,742 hebben te weeg gebragt.

— Gisteren werd *Robert Ferdinand Priess* voor het crimineel gerechtshof gedaagd, en werden andermaal getuigen gehoord, waarna het schuldige over hem werd uitgesproken. Daarna werd den beschuldigde zijn vonnis voorgelezen bestaande in een levenslange verbanning.

— In de volgende maand zal te Blackwall het schroefstoomschip *Himalaya*, metende 3600 ton, te water worden gelaten. Dit schip, het grootste der tot nog toe bekende schroefstoomschepen, zal van eene machine van 700 paardenkrachten worden voorzien, welke in de fabriek der heeren *Penn & Co.*, vervaardigd wordt.

— Een dagblad van Belfast deelt het volgende zonderling klinkende artikel mede: In eenen brief uit Edinburg wordt gezegd, dat gedurende de vorige week eene Fransche stoomboot in de omstreken van Berwick heeft gekruist, waarvan de manschap elken nacht zich met het peilen van de Tweed bezig hield, terwijl gedurende den dag schetsen van de kust werden genomen. Na het volbrengen van deze zending te Berwick is het vaartuig naar New Castle vertrokken, om daar eenen soortgelijken last te volbrengen.

— De graaf van St. Germans, de nieuw benoemde onderkoning van Ierland, deed Vrijdag II. zijnen plegsigen intogt te Dublin.

— In de zitting van de *Royal Literary Society* te Londen van den 12den Januarij, heeft de heer *Watkins Lloyd* eene verhandeling gelezen over eenige sterrekundige phenomina en tijdperken betrekkelijk den bouw der pyramiden. Hij zegt daaria te gelooven, dat het zoowel een godsdienstig als een astronomisch denkbeeld is geweest, dat aan de pyramiden hare rigting naar het Oosten heeft gegeven, even als dit het geval is met den Sphinx, die mede naar het oosten is gerigt. De schrijver bewijst, dat de hoek van afwijking in de rigting van de twaalf voornaamste pyramiden slechts verschilt van 510,10 tot 520,32 dat is, iets meer dan een derde van een graad, en hij is van meening, dat zoodanige gelijkvormigheid geen werk van het toeval kan geweest zijn. Hij acht het zeker, dat, buiten hare hoofdzakelijke bestemming, die was om ze tot begraafplaatsen te doen dienen, de pyramiden, althans in de bedoeling der stichters, ook nog de strekking hadden, om het tijdstip der evening van dag en nacht en van den zonnestilstand aan te duiden.

— Londen, 2 Februarij. De *Morning Post* verzekert dat Lord *Palmerston* het voornemen heeft, bij de heropening van het Parlement, eene versterking van het leger ten getale van 20000 man te vragen. Zijne Lordschap wil ook, dat de militia in bataillons en brigaden wordt zamengesteld om met de linietroepen binnenslands dienst te doen. Ook gelooft men dat de koninklijke artillerie met 3000 man of 3 bataillons versterkt zal worden. Het korps sapers en mineurs zal ook vermeerderd, en de tweede bataillons der linieregimenten, zoo als eenige jaren geleden plaats greep,

Hopen wij intusschen dat onze goede znster welvarend is en dat het oude kasteel ook het duin weerstand zal geboden hebben, even als het zulks den tijd en zijne vijanden heeft gedaan.

— Gij hebt gelijk, Mijnheer! en heeft het gedurende onze afwezigheid eenige schade ondergaan, wij zijn terug en kunnen die nu herstellen.

— Ja, Ja, zoo als gij zegt, Jan! wij zijn er, en gij hebt voorzeker onze plannen tot behoud van het kasteel niet vergeten, hoe onvoldoende zij mij tegenwoordig ook toeschijnen.

Hector gaf nu der waardin last om voor beiden in zijne kamer op te dischen, alzo zij daar meer op hun gemak over hunne familiebelangen konden spreken, dan in de drinkzaal. De oude vrouw haaste zich te gehoorzamen, zich over het niet begrijpen hunner handelingen troostende met de omstandigheid, dat haar eten tweemaal betaald was.

Evenwel waren zij, gedurende den maaltijd, die spoedig afliep, niet zeer spraakzaam over de gebeurtenissen, die zij ondervonden hadden en hun persoonlijk aangingen. Wel spraken zij over algemeene daadzaken, stormenderhand veroverde steden, geenterde schepen, maar ieder hünner behoeven zijn eigen tegenwoordigen toestand voor den ander te willen verbergen. Eindelijk stonden zij van tafel op; Hector raapte uit 'ten hoek een pakje op; dat alles scheen te bevat-

opgerigt worden. Het korps koninklijke marine mede versterking erlangend.

FRANKRIJK.

Het huwelijk van prins Napoleon, zoon van den maarschalk Jérôme, wordt weder ter sprake gebragt; men zeide zelfs dat hij in den echt zal treden met eene dochter van de prinses Essling, doch het is later gebleken, dat de beide dochters dier prinses reeds gehuwd zijn.

De jongste daling op de Parijsche Beurs wordt gedeels toegeschreven aan belangrijke verkoopen Engelsche huizen; men beweerde zelfs dat deze in vaststandhouding staan met het huis Rothschild alhier, do dit laatste schijnt op geen grond te rusten, temmits o huis nog twee belangrijke zaken ten uitvoer moet brengen en wel de Piemontesche leening, ten bedrage van millioen, en de Toscaansche leening, ten bedrage van 15 milioen; beide deze leeningen worden nog niet de het huis uitgegeven, omdat het daarmede wil wacht tot de rijzing ter beurze weer de bovenhand zal hebben bekomen, waaruit dus blijkt, dat het niet in zijne bedoeling ligt om de koersen te drukken.

— Mgr. Gros, aartsbisschop van Versailles, is naar Rome vertrokken.

— De keizer heeft aan de dochters van een luitenant kolonel onder het voormalig keizerrijk, uit erfonds een pensioen geschonken van 1200 frs.

— Het hof van appel heeft heden het vonnis bevestigd dat was uitgesproken tegen zekereu doctor *Wiesecke* diens dochter, eene somnambule. De vader is veroordeeld tot vijf jaren gevangenis, 7000 francs boete en het verlijzen burgerregten; de dochter slechts tot zes maanden gevangenis. Beiden hebben, het somnambulismus middel bezigende, onderscheidene opligterijen gepleegd.

— Heden namiddag is een wagen, beladen voor kening der bank, in de rue Neuve-des-Petits Champs verboden, waardoor eene massa zakken geld op de straat verspreid werden; dank zij de hulp der politie en de beambten der bank, is bij dit ongeluk niets verloren gegaan; men moest zes vigilanten bezigen om het geld naar de bank over te brengen.

— In het dorp Des Brandes, gemeente Etaules, twee jongelieden onder de verschrikkelijkste omstandigheden aan hunne familien door den dood ontruk. In den avond van den 22sten Januarij waren zij, hunne geweren gewapend, op de wilde eendvogel gegaan, moentende zij zich daartoe in het riet verbergen en onder eene brug, welke over het kanaal Paradis gelegd is, doorgaan.

Zij bragten het schuitje, waarin zij voeren, om het gewelf dier brug, zonder, naar het schijnt, opmerkt te hebben, dat het water gerezen was.

Hierdoor genoodzaakt op den rug te liggen, was zij in dien toestand buiten staat, het eensklaps in de vaart tegen gehoudene schuitje te besturen.

Intusschen steeg het water al hooger en hooger tegelijk het vaartuig tot dat hetzelfde het gewelf raakte en de ongelukkigen als in eene doodkist opsloot. Hun doodstrijd moet vreeselijk geweest zijn en toen men hen terug vond, lagen zij in elkanders armen, in welke positie zij dien langzamen dood te gemoet zijn gegaan.

DUITSCHLAND.

* *Frankfort*, 3 Februarij. De heer van *Prokes* Oosten heeft voor de eerste maal de bondsvergadering gepresideerd. Ter gelegenheid van het bezoek, dat bij den Pruisischen gezant *Bismark-Schönhausen* afde, heeft hij hem, in naam zijns monarchen, de decoratie van de orde der ijzeren kroon, 1ste klasse, overhandigd.

— Bij de jongste volkstelling, in het Nassausche is gebleken, dat de bevolking van dit hertogdom 429,060 zielen bestaat.

— In den Rheingau vleit men zich steeds met de beoogde ontworpen spoorweg tot stand zal komen; de metingen worden ijverig voortgezet, en strekken reeds tot naar *Leich* uit. Voor de bijzondere dienst *Lorch* op *Bingen* wordt thans eene stoomboot op de rivier van *Koblentz* gebouwd.

— Bij het groote belang, dat de regering en het volk thans heeft, om spoedig berichten uit Montenegro te ontvangen, heeft de administratie van den Oostenrijkschen *Lloyd* besloten, dat reeds in deze maand, op Maandag en Donderdag, stoombootvaarten tusschen *Trieste* zullen plaats hebben.

— In *Bucharest* is algemeen het gerucht verbreid, dat de Russen aldaar weder tegen het aanstaande voorjaar zullen binnenrukken. Dit wordt zoo stellig geleid dat onderscheidene speculanten reeds levensmiddelen opkopen ter proviandering der Russische troepen. Eens wordt gezegd, dat ook talrijke Oostenrijksche troepen aan de Wallachische grenzen zullen worden bijeengetrokken. De staat van zaken in Turkije is reeds bedenkelijk genoeg, om dezen maatregel te verwerpen.

Wenen, 4 Februarij. De negende leger-afde-

ten, wat hij bezat en Jan moffelde in de wijde plassen zijner Turksche broek en lederen zak weg, anders over zijne schouders hing. Zij verlieten de berg en sloegen een zandigen weg in, die naar de duinstreek leidde.

Haastig stapten zij voort en bespeurden weldra het zeldzame der beplantingen, aan de eentonige en het dorre van de hun omringende landstreek. Zij de vruchtbare velden van *Medoc* verlieten en heivelden naderden. De lucht was betrokken en natuur had zulk een bar voorkomen, dat zij herinneringen aan het verledene in den geest der zigers moest opwekken. Het gesprek kwijnde gedurende eenige oogenblikken.

— Zie, Mijnheer van Castillac! zeide eindelijk jongste met eene geestdrift, welke wel niet de verhevenste gerangschikt kon worden, — in Afrika zag ik schoone velden, maar niets is te schoon dan onze arme heigronden, met hunne plassen, donkere pijnbosschen, schrale struiken en treur het mijne beide oogen niet meer te bezitten, alles eens regt op mijn gemak te kunnen aanschouwen.

— Gij hebt gelijk, Broeder Jan! ook ik heb prachtige gedentekenen te *Wenen*, *Berlijn*, maar niets kwam mij zoo schoon voor dan onze duinen van *Castillac*, met zijne geweldige kliffen, zijn plat, van waar men de duinen en de heu-

met bevel ontvangen om zich marschvaardig te houden, ten einde op het eerste bevel naar de Turksche troepen te kunnen trekken.

Men schrijft van Badevornwald in Pruisen: predikant Havre, die zich met het grootste gedeelte Evangelische gemeente van de staatskerk afscheide en daardoor menigen aanval van onverdraagzaamheid uit te staan had, is in het bosch vermoord gevonden. Twee kogels waren van achteren de borst ingeslagen. De moordenaar is nog niet ontdekt.

Een inwoner van Bamberg in Beieren werd den 21 Januarij, door een hond, welken hij vooraf op de menschenlijkste wijze mishandeld had, in de wang gebeten. In den beginne gaf hij daar geen acht op, maar weldra deden de verschijnselen der dolle hondswoede zich in zulk een ergen graad voor, dat hij in het hospitaal, waarin hij was overgebracht, na zijne legermede verlaten te hebben, twee deuren verbrijzelde. Gelukkig vermogten eenige lieden zich van hem meester te maken, toen hij op het punt stond eene ziekenzaal in te dringen.

Men schrijft van Praag: In den nacht van den 21 op den 22 Januarij is de stad Friedland eene prooi der vlammen geworden. Twee-honderd huizen zijn verbrand en men berekent de schade op f 100000.—

De Pruisische nieuwe Courant deelt mede, dat het 5de russische legerkorps, onder het bevel van den generaal Rudiger, last heeft gekregen om naar de grenzen op te rukken en dat het 4de korps, in afwachting van eenen dergelijken last, zijne reserve heeft opgeroepen.

ITALIE.

De markies Valdina La Grica y Salameca, is op 26 Januarij te Rome overleden.

In hare zitting van 31 Januarij, heeft de Sardijnische kamer van afgevaardigden de discussiën hervat over het wetsontwerp op de personele belasting en op die op de voerende goederen. Het is in deze zitting echter tot geen bepaald besluit gekomen.

Een der voornaamste, te Milaan verschijnende dagbladen deelt uit Turin het bericht mede, dat aan de Sardijnische kamer van afgevaardigden, in het begin harer aanstaande zitting, een nieuw wetsontwerp zal worden aangeboden op het burgerlijk huwelijk, hetgeen geheel denzelfden leest zal zijn geschoeid als het Fransche wetboek.

Het gouvernement van Parma heeft, ten einde zijne finantien te verbeteren, bij decreet van 29 Januarij, een belasting vastgesteld op speelkaarten, vreemde dagbladen en advertentiën. Andere, reeds bestaande belastingen, zijn tegelijkertijd verhoogd.

Aller gedachten zijn te Rome gevestigd op eene vergiftiging, welke eene geheele familie dreigt weg te rukken. De Markies Bandini, zijne echtgenoot, geboren Mancini, en drie nog jonge kinderen, waarvan een nog aan de borst, kwijnen dagelijks weg, zonder dat het de geneeskunde is mogen gelukken hen verlossing toe te brengen of de oorzaak op te sporen. Die oorzaak is ter dezter dagen opgehelderd door een naamloos brief, welke mededeelde, dat de heer Bandini en familie kwijnden aan de gevolgen van een langdooch doeh wanneer het niet spoedig ophield, onfeilbaar vergift. De misdadige was hunne dienstmaagd en zou op eene beschreven wordende plaats een wit poeder vinden, dat in de koffij, chocolaat en andere gerechten van hun ontbijt gemengd, de ziekten te weeg bracht, waarover zij zich beklagden. Een onderzoek op de aangewezen plaats werd met het gelukkigste gevolg bekroond. De beschuldigde vrouw, die der familie reeds zestien jaren diende, is gevangen genomen en heeft in hare goederen brieven gevonden van personen die er belang bij hebben om de familie Bandini te doen uitsterven en voor wie zij in het verborgen handelde. Men vreest voor het leven van den Markies. Zijne echtgenoot lijdt echter niet zoo veel, omdat zij minder deel nam aan de vergiftigde spijsen, evenwel is men niet zonder bezorgdheid voor haar. De kinderen zijn ook ernstig ziek. De huisdochter, die eenige malen bij den Markies heeft ontbeten, heeft zelfs onaangename verschijnselen ondervonden gelijk ook eene vriendin der familie, die dikwijls in die noodlottige maaltijden deeldeed had.

RUSLAND.

Men schrijft van Moskou: De vermaarde Oom Tom, die eeuwige zwarte, die reeds zulke vreemde voorvalsen doorloopen heeft, zet ook in Rusland zijnen loop voort. Hij is daar bekend geraakt door eene Fransche vertaling, door eene der bekwaamste mannen, die hem echter, om onbekende redenen, niet in het zuiverste kleed heeft overgebracht. Het werk maakt veel opgang in Rusland en de politie schijnt er niets tegen te hebben. Ofschoon dit vurig pleitgeding voor de zwarte menschheid niet wettiglijk toegelaten is, wordt het evenwel met door het bestuur verboden. Bekend is het, dat thans de vrijverklaring in Rusland aan de orde van den dag is en men zijn

hof niet beter maken kan dan door zich een goeden oom te toonen. Ook is het zonderling, dat dit huiselijke, streelende, bijna eerbiedwaardige woord oom, door de Amerikanen in de mode gebracht, in Rusland zeer in zwang is en in den zelfden welwillenden en toegenegen zin gebruikt wordt.

In de eerste dagen der verschijning van het werk van Mistress Stowe was het zoo zeldzaam, dat de enkele exemplaren, om de twee uren, van de eene hand in de andere gaande, met de regelmaat eens wachtwoords, werden rondgebracht, zoodat de oude adel van de heilige stad het werk niet dan bij stukken en brokken lezen kon. Het werd door vertrouwde lakkeijen, even als ware het een pas geboren kind, in zijde, batist of andere stoffen gewikkeld, verborgen in kleine portefeuilles en altijd onzichtbaar, overgebracht. Thans echter zijn duizende exemplaren in de beide hoofdsteden verkrijgbaar, die gretig door de eigenaars van lijfeigenen, welke laatstien trouwen, gelijk men weet, zeer zacht worden behandeld, verslonden worden. Men spreekt ook van eene Russische vertaling, welke door een verdienstelijk man, die daartoe de magtiging zou verkregen hebben, zal worden gemaakt.

MONTENEGRO.

Volgens een der laatste berigten uit dit land, zouden de Montenegrijnen, bij de onlangs door hen op Osman Pacha van Scutari behaalde overwinning, 17 vaandels genomen en de hoofden van 317 Turken afgehouden hebben. Dat berigt wordt echter als overdreven beschouwd.

De Turken hadden Grähn en vooral het aldaar gelegen huis van den Waywode Wutajuch, die zich met 40 der zijnen gevangen had moeten geven, gebombardeed. Reis Pacha was door vorst Danielo met verlies uit zijne positie te Ostraga gedreven en te Czernissa, alwaar 2000 Montenegrijnen met 2000 Turken slaags zijn geweest, zijn de eerste overwinnaars gebleven. Te Soggorizza hebben de laatsten een priester onthoofd en te Czernissa negen Christen-kinderen gedood.

De Vice-President van Montenegro, Georges Petropick, heeft Weenen verlaten om naar zijn land terug te keeren. Volgens een' te Konstantinopel bekend gemaakten last zullen de gevangenen door de Turken gemaakt, naar die hoofdstad worden gezonden, om aldaar te regt te staan. De verschillende Montenegrijnsche stammen, die zich tot dus ver afzonderlijk tegen de Turken verzetten, vereenigen zich thans daartoe.

De Middellandsche Slaven wenden alle mogelijke moeite aan om het medelijden der Montenegrijnsche Christenen voor zich te winnen. De vervolgingen waaraan de Christenen van Bosnie zijn blootgesteld, zijn onverdragelijk. Zij verzekeren dat de aanvallen der Turken van den 10den tot den 15den Januarij allen een ongunstigen uitslag gehad hebben, en dat 100.000 man toch nog het hoofd zullen stooten tegen het natuurlijk bolwerk van Montenegro, het gebergte. Men gelooft niet te min dat de Montenegrijnen zullen bezwijken.

Vele Zwitsers hebben zich in hunne gelederen geschaard, waaronder den majoor Osselli van Zurich. Dergelijken komen er toevoeren van oorlogsbehoefden en levensmiddelen over de grenzen aan.

Een Turksch korps kavallerie, 200 ruiters sterk, heeft zich den 16den Januarij in den omtrek van Grahovo geposteerd, doch wordt door een korps Montenegrijnen van 300 man in het oog gehouden, hebbende zich dit gevestigd aan de grens van de vlakte om die stad, waardoor de Turken zeer belemmerd worden in hunne ondernemingen. Ook hebben de Montenegrijnen van den stam Czarniska den 19den Januarij een eed afgelegd om allen te sneuvelen of de vijandelijke Turken over de grenzen te zullen verdrijven, waarna zij een nieuwen aanval tegen den vijand beproefd hebben, welke echter niet geslaagd is, dewijl de Turken eene zeer voordeelige stelling op de hoogten van Carugha bezetten.

ZUID-AMERIKA.

Het stoomschip la Plata, is te Southampton aangekomen met doll. 1,000,000 edel metaal, waarvan doll. 752,000 aan zilver en doll. 248,000 aan goud. De tijdingen uit Mexico stellen het land voor, als geheel in opstand tegen het ministerie Arista; ook de stad Vera-Cruz en de vesting St. Jan d'Ulloa zijn oproerig geworden. Volgens de laatste berigten, loopende tot 2 Jan., zal het tegenwoordige bewind niet lang meer stand houden. Bij Guadalajara is het tot een treffen gekomen: de gouvernementstroepen hebben de nederlaag geleden en de beide generaals, Minon en Vasquez, zijn gesneuveld. De kamers hebben de regering magtiging verleend tot het sluiten eener leening van doll. 2,000,000. Men vreest echter dat deze niet tot stand zal komen. Men begint zich thans ook voor te bereiden op eenen opstand van Mexico zelf. De zaken zijn daar wel niet veel levendiger dan te Vera-Cruz.

Te Panama liep het gerucht, dat te Ginto eene pronunciamento tegen het bestaande bewind had plaats gehad.

Advertentiën.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, E. P. Berretty, geliefde echtgenoot van BATAVIA, A. THIEBAULT. 3 April 1853. (230)

Eene ongetrouwde dame, de huishouding eener kostschool te Batavia op zich kunnende nemen en daartoe inclinerende, adressere zich met franco brieven onder La. X, aan de boekhandelaren Lange & Co. (233)

Eene jonge dame, welke geruimen tijd met het onderwijs aan kinderen is belast geweest en de Fransche en hollandsche talen, muziek en teekenen verstaat, zag zich gaarne als governante bij eene fatsoenlijke familie geplaatst. Adres, lett. A. Z. met franco brieven, bij den boekverkooper E. Fuhri, te Soerabaya. (236)

Een gepensionoord officier, op middelbaren leeftijd, wenschte gaarne geplaatst te worden, als administrateur op een landgoed.

Op eene fatsoenlijke behandeling zal meer worden geattendeerd, dan wel op geldelijk salaris.

Adres franco brieven aan de redactie van dit dagblad. (217)

DE JAPANSCH E TOKO zal ultimo April worden gesloten. (231)

CHINESCHE GOEDEREN

Ontvangen par Ned. schip Ternate kapt. T. Cars, als: Mandarijn gember en confituren, bloempotten, dito tafels, en fonteintjes, tuinstoeltjes, steenen poppen, wortelhouten schrijfcassetten, bijzonder fraai gesneden ivoorwerken, billard ballen en stellen, parelmoeren fiches à contant bij

(219) A. VAN OMMEREN & Co.

Beste, pas aangebrachte, nieuwe Soerabayasche aardappelen, te verkrijgen bij den scheepsleverancier

(237) J. F. TENTEE.

PALEMBANGSCHE DAKPANNEN verkrijgbaar bij (224) D. N. BUYS & Co.

ROODE VISCHJES

direct van Macassar ontvangen, bij BRANDON & MEIJER. (225)

100 dozijn Fransche Overhemden met effen en geborduurde borsten tot den billijken prijs van f 24,— en hooger te bekomen bij BRANDON & MEIJER. (226)

De ondergetoekenden hebben weder ontvangen: Samarangsche Wagen- en Bendietaigen, fijne witte Leisels, Heeren Schoenen laatste smaak, Rotting Stoelen, en eene menigte nieuwe artikelen. BRANDON & MEIJER. (227)

S. B. VAN KLEEFF & Co. Passer Pisang.

Hebben ontvangen: gerookte tongen, hammen, gezouten tongen, Hollandsche tafeltzuren, gedroogde appelen en peren, een groot assortiment blikken Alberthink Thym, in blik, koek en banket, puike wijn in kisten van 4 dozijn, bloemkool, agurken en roode biet, in vaatjes, haantjes bier, de biet, in vaatjes. (218)

nog voorhanden: waterbeschuit uit Boston. (218)

TE HUUR tegen primo Mei e. k. het huis thans bewoond door Dr. Eisinger op Tana-Abang. (234) E. W. KING.

TE HUUR

Om op primo Mei 1853 te aanvaarden, een zeer aangenaam steenen huis gelegen te Jattie en te bevraged bij (238) W. W. COOK.

Wij zullen hem nu niet meer verlaten, niet waar Jan? Trouwen, wat zouden wij verminkt als wij zijn, nog dat, want kunnen uitvoeren?

— Volstekt dat, mijnheer! en als gij het met mij eens zijt, dan volgen wij weder onze oude wijze van leven; visschen, jagen en zo at men zegt, op onze lauweren rusten.

— Opperbest! en wij veroveren onze schatten, welke wij ten koste van ons bloed verworven hebben, als ware edelheden. En dan onze zuster Valeria, die wij nu spoedig zullen terug zien. Jan! Wat zal dat arme kind zich verveeld hebben. Waarlijk, dikwijls wroegde het mij hevig, dat ik haar daar zoo geheel alleen en zonder steun heb achtergelaten. Maar hebt gij er wel om gedacht, dat het tijd is haar uittehuwelijken? Wij zullen dat lieve kind nu een goeden bruidschat geven. Wat zegt gij er van, Jan?

— Ja, ja, zonder twijfel, geven wij haar een fikschon bruidschat en wij kiezen een braaf edelman van dit land tot haar echtgenoot, die haar regt gelukkig zal maken.

— God hoort U, Broeder Jan! en heel mijn leven zal ik U volgen, indien gij de woning onzer voorouders kunt reddend, en de toekomst verzekeren van onze kinderen.

— Ik, mijnheer, schreeuwde Jan verbaasd, — zijn een wij open spelende; gij waart het innere die

— Hoe zoo! hebt gij dan de stapels goud en pieren niet medegebracht, welke gij als uw aandeel in het veroveren van den Engelschen Oost-Indiavaarder verworven hebt?

— En gij, mijnheer! hebt gij dan den buit niet bewaard der steden en dorpen, welke gij onder brand-schatting hebt gelegd?

— Ik ben armer dan toen ik vertrok, Jan!

— Helaas! ik ook, mijnheer.

Een smartvol stilzigen volgde op die bekentenis. Eindelijk toch moesten de beide broeders wel openhartig tegen elkander worden en hunne lotgevalen mededeelen.

Zoo wel voor den een als voor den ander was het slechts een lang verhaal van teleurstellingen, ongelukken en ellende. Hector had zich naar het leger van den Maarschalk de Belle-Isle begeven, waar hij hoopte in dienst te treden, maar zonder geld om zelfs slechts den rang van luitenant te kunnen koopen, zonder keuzen, zonder overige beschermers om hem te ondersteunen, had hij zich wel in de geleederen der soldaten moeten verbergen, waarin hij, niettegenstaande zijne onbetwistbare dapperheid eindelijk had voort geleefd. En toch zou hij misschien nog bevordering verworven hebben, indien hij niet in den slag van Praag gewond en gevangen was genomen. Sedert dien tijd was hij Oostenrijksch krijgsgevangene; tot dat einde

een onbekende, maar gewis invloedrijke beschermer, hem onder het eerste cartel van uitwisseling had doen begrijpen. In het leger terug gekomen, stelde men hem, te gelijk met zijn afscheid, 1000 livrea ter hand om in staat te zijn naar zijne haardstede terug te keeren, zonder echter te willen zeggen van wien dat geld afkomstig was. Hector trok Frankrijk op de gewone postwagens door, tot dat hij eindelijk te Bordeaux kwam, van waar hij zich te voet naar het kasteel begaf, toen hij zijn broeder ontmoette.

(wordt vervolgd.)

De ondergeteekenden zich op veelzijdig aanzoek verenigd hebbende, om te trachten bijdragen te verzamelen tot het oprigten van een grafteeken, ter nagedachtenis van den verdienstelijken en algemeen betreunden luitenant-ter-zee 1 klasse *H. D. A. Smits*, hebben de eer bekend te maken, dat zij tot dat einde, door geheel Nederlandsch-Indië, intekenlijsten hebben rondgezonden. Daar het echter moeilijk is bij de rondzending van zoodanige lijsten zekerheid te hebben, dat niemand, die voor een bijdrage zou wenschen in te schrijven, is voorbij gegaan, zoo nemen de ondergeteekenden de vrijheid hen niet wien zulks het geval mogt zijn, beleefd te verzoeken om hunne bijdragen wel aan een der ondergeteekenden te willen toezenden.

Ter zijner tijd zal van het gebruik der ingeteekende gelden verslag worden gedaan.

BATAVIA, F. VAN KETWICH.
30 Maart 1853. D. L. WOLFSON.
(232) E. NETSCHER.

G. Kinder verzoekt zijne Creditoren hunne preten- tien indienen voor den 15den dezer, tot erlanging van betaling. (229)

Bij den ondergeteekende is a f 1, — rec. verkrijgbaar gelijk in de huize van den schrijver in den gang Secretarie:

Een woordje aan de Leden der Evange- lisch-Luthersche gemeente te Batavia over de Project-Acte van Vereniging der Her- vorping en Evangelisch-Luthersche gemeenten alhier, door *W. L. Ritter*. (228)
BATAVIA, 2 April 1853. W. BRUINING.

Bij *E. Fuhri* te Soerabaya verkrijgbaar a f 1, — rec. het exempl.

HET GARNIZOENS-REGLEMENT, op 3 vellen druks groot mediaan in plano. (222)

Op een in de maand April nader te bepalen dag, zal door *E. Fuhri*, boekverkooper en boekdrukker te Soe- rabaya, verkooping worden gehouden van eenre belang- rijke partij boekwerken, nagelaten door wijlen den heer *Mr. C. J. van Vleuten*, vroeger advocaat en procureur aldaar. (221)

 Stoomboot Banda.
Het vertrek dezer boot naar Padang en Ben- koeten is bepaald de tweede dag na aankomst der ver- wacht wordende landmail.
Nadere informatie zijn te bekomen ten kantore van
de Agenten,
(235) B. KOPERSMIT & Co.

 Stoomschip Ambon.
Vier-en-twintig uren na aankomst der ver- wacht wordende landmail vertrekt deze boot via Sa- marang en Soerabaya naar Macassar, wordende deze maand de reis naar de Molukken niet voortgezet.
Voor passage en nadere inlichtingen gelieve men zich te wenden tot
de Agenten,
(236) B. KOPERSMIT & Co.

33 bund. papier. 2384 pakk. a f 1, — werk. *Lim Ha*.
f 2242 receptis. *Said Amid*.
207 coll. touwwerk. 114 zak coriander zaad. 35 zak poestjoek.
do. zw. zaad. 20 do. poestjoek. 10 mn. bloempotten. 1 zak
lak. 1 kt. snuif. *M. E. Joakim*.
143 coll. touwwerk. 173 zak coriander zaad. 3300 st. planken.
draas en co.
132 coll. touwwerk. 58 zak. coriander zaad. 506 st. planken. *Or*

Uitvoer.
Naar Muntok per N. I. schip *Ydroessie*, gez. Sech Ismael bin Machamat Alwain.
5500 pic. rijst. *Gauw kang soey*.
Naar Muntok per N. I. schip *Orestes*, gez. Jo Ago.
1 vat vleesch. wit het entrep. alh. best. voor het entrep. te Pad.
1 pak kruidnagel. 2 kn. benzoin. 200 bs. zeep. 3¹/₁₀₀ pic. was.
boord gebleven lading van *Benkoelen*.
6100 pic. rijst. *Gauw kang soey*.
Naar Muntok per N. I. schip *Nawan Eljoesoer*, kapt. Montier.
6500 pic. rijst. *W. Anderson, Tolson en co*.
400 sp. matten. 8 kn. thee. 1 do. muilen. 2 do. chin. tabak. 1
do. schoenen. 1 do. offerpitten. 20 corg. bat. doeken.
salim bin mochatat.
Naar Rotterdam per Ned. schip *Doelwijk*, kapt. Kramer.
250 pic. tin. 86¹/₁₀₀ do. gom elast. 1416¹/₁₀₀ g. couhen. 303¹/₁₀₀
do. zaccat. 607¹/₁₀₀ do. uitsch. 330¹/₁₀₀ pic. witte peper. *N. H.*
9¹/₁₀₀ pic. koffij. 1 kt. silverw. *Plats*.
675 pic. rijst. 155¹/₁₀₀ 90¹/₁₀₀ legg. arak. *B. Sanier, Suermont en co*.
50¹/₁₀₀ legg. arak. 173 pic. cassia. van *Ommeren, Ruob en co*.
4387 pic. suiker. 100¹/₁₀₀ legg. arak. *Tiedeman en van der Burg*.
50¹/₁₀₀ legg. arak. van *der Does*.
1429 pic. suiker. *de Weerd, Ruyt en co*.
890 pic. rijst. 2 vs. wijn. *B. Kopersmit en co*.
2 kn. jap. goederen. van *der Bank*.
2 vn. aijn. 3 coll. prov. aan boord gebleven lading van Rotterdam
Naar Samarang en Soerabaya per N. I. schip *Jenoer*, gez. *Said*
Mocht bin Alie Sahaboedien.
1¹/₁₀ pic. dammer. 80000 st. kroepoeks. 4 corg. sriedos. 5 do. r.
rendooj. 3 do. hout. bakkoels. 20 do. do. bakjes. 3¹/₁₀₀ do. do.
doelangs. 12 pic. tingo hout. 51 do. damm. 500 do. ong. kat.
aan boord gebleven lading van *Palembang*.
200 kn. madapollans. *N. H. M.*
7 kn. papier. 76 mn. aardew. *Arathoon*.
115 kn. 16 vn. cognac. 2¹/₁₀₀ legg. arak. 4 vn. aijn. *Williams en co*.
1 bendie. 1 kt. eau-de-cologne. *Haager en Schuurman*.
13 kn. bitter. 4 do. sakkie. 52 do. suiker. 150 ps. jap. besoms.
M. Gumprecht.
62 coll. div. provision en dranken. van *den Broek*.
2 kn. spiegels. 41 do. roode wijn. *Bahre en Kinder*.
2 kn. bat. doeken. 1 do. do. sarongs 9 do. ong. katoen. 6 bn.
do. 3 do. zeildoek. *Pitcairn, Syms en co*.
1 vat zwavel. *Thomas*.
2550 sp. matten. 1 kt. ruwe zijde. *Said aloewis satris*.
10 kn. manufact. 2 do. 3 bn. deills. 50 vs. boter. *de Weerd,*
en co.
6 kn. confit. 50 do. zuren. 10 bn. shirting. *Burt, Myrtle en co*.
3 kn. ongez. katoen. *Hunter, Houghton en co*.
7 kn. ong. katoen. 2 do. maddap. 1 do. ruwe zijde. *Said aloewis*
ataz.
10000 sp. matten. *Said mochatat aydiat*.
Naar Nederland via Tjilatjap per Ned. schip *Nijverheid* kapt.
F. Bus.
Lad. voor Tjilatjap.
2 bn. zeildoek. 1 rol eur. touw. 1 vat koolteer. 1 kt. jap. lakw.
Paine, Stricker en co.
3 keld. generer. 5 do. Bier. 1 md. seltzerwater. 6 vn. boter. 1
sla olie. 3 fl. Mostard. 2 do. bitter. 3 kn. vatwijn. 4 do. do.
3 do. man. sigaren. 4 riem papier. *Van Kleef en co*.
10 vs. boter. 1 do. sardijntjes. 1 do. hammen. 10 vs. haring. 1 md. k.
1 kt. Banket. 2 do. bitter. 3 kt. bitter. 1 kt. sla-olie. 2¹/₁₀₀ vn.
aijn. 1¹/₁₀₀ pijp mader. 1 ozh. wijn. 1 kt. Likeur. 1 do. serv.
10 vn. hien. 80 keld. generer. *Vassal en co*.
40 vs. boter. 1 kt. diversen. 1 do. cognac. 3 kn. provision. 1
vr. op brandewijn. 1 do. gember. 1 do. hessen generer. 1 kt.
pentijn. 2 vn. afg. hier. 2 hokken kalkoenen. 50 keld. g.
2 kn. sigaren. *John Pryce en co*.
1 roll. zeildoek. 2 vs. verf. 1 kt. lijn-olie. 1 anker ketting. 1
schoppen. 1 do. spijkers. 1 pak zeildoek. *Paine, Stricker en co*.
6 mn. water *Vassal en co*.
14 vs. boter. 5 do. provision. *de Weerd, Ruyt en co*.
1 kt. glasw. 1 pak katoenen. *Gouyn*.
1 vat wijn. 1 do. hier. 50 keld. generer. 1 kt. provision. 1 pak
ken. 12 vn. afg. hier. 12 kn. wijn. 2 do. vrucht. op wat.
do. zuren. 2 do. slaolie. 6 do. prov. 104 coll; div. prov. dra.
en mbubelen. van *den Broek*.
6 vn. afg. hier. 1 kt. mader. 2 do. diversen. 1 kt. gember
boter. *John Pryce en co*.
20 vs. boter. 1 kt. kleinigh. 2 do. boeken. *Maclaine, Watson en co*.
—Lading voor Nederland.—
450 pic. tin. 4500 do. koffij. 100 do. rotting. *N. H. M.*

Scheeps-Berigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Maart. 31	Amerikaansch	Hindostan	Cosebery	Manila		Boston
April 1	Engelsch	Ann	Walker	Hongkong		London
"	"	Harriet Humble	Fawcett	Shanghai	10 Maart.	"
"	"	Emmerdale	Moore	"	7 "	"
"	"	Cristal Palace	Norraatt	"	"	"

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
April 2	Engelsch	William Rennie	Silko	Singapore	23 Maart.	Maclaine, Watson en co.
"	Nederlandsch	Hendrika	P. Admiraal	Rotterdam	24 Novemb.	Reijnt en Vinja
"	"	Arlequin		Samarang		Tiedeman en van der Burg.
"	3 Nederl. Indisch	Tay Liong	Tan Thonghaij	Rembang	29 Maart.	
"	"	Hap Heen	Naridien	Samarang	16 "	
"	"	Tartar	Sim Pie	Pekalongan	20 "	
"	Nederlandsch	Z. M. stooms. Etna	luit. ts 1 kl. Kramp	Soerabaya	1 April.	
"	"		Jaski	Cheribon		Tiedeman en van der Burg.
"	Nederl. Indisch	stooms. Banda	Hugenholts	Soerabaya	1 April.	B. Kopersmit en co.
"	Nederlandsch	Gesina	Burggraaf	Makassar	1 Januarij.	de Weerd, Ruyt en co.
"	Nederl. Indisch	Tadjil Moeloek	Sech Bahasoan	Grissoe	18 Maart.	
"	"	Fiedha Rachman	Sech Belfagio	Samarang	89 "	
"	Hamburgsch	Ferdinand	Groot	Pt. Melbourne		Pandel en Stiehaus

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
April 2	Engelsch	oorlog brk Bitters	kapt. Van Sittart	koerstellende om de N. W.
"	3 Nederl. Indisch	Doelwijk	Kramer	Nederland
"	"	Djoharie	Mohamad Assiek	Samarang
"	"	Mary Anna Sophia	Radjie	Benkoelen
"	Zweedsch	Oscar	Lagerklou	Zweden
"	6 Spaansch	stoomb. Juno	D. José de Baragura	Australie

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Catharina Johanna	Jaski	B. Kopersmit en co.	
"	Elisabeth Antonia	Schippers	in reparatie	Haager en Schuurman
"	Sigitta	Leeuwen	Samarang en Soerabaya	de Weerd, Ruyt en co.
"	Gesina	Burggraaf		"
"	Tornato	Cars	van Ommeren, Ruob en co.	
"	Java's Weivaren	Boelhouwer	Paine, Stricker en co.	
"	Stads Utrecht	Jaski	Holland	Tiedeman en van der Burg
"	Hendrika	Admiraal		Reijnt en Vinja
Nederl. Indisch	Tjaji Gean	Tan Teksoej		
"	Batavia	Tan Inghok		
"	Lachmadij	Sech Bahak	Cheribon en Tagal	Coulster
"	Alnoer	Sech Baharmoes	Samarang	"
"	Alnoer Salim	Said Alkaf	Indramayoe	"
"	Indramayo	Gauw Tjoesong		
"	Pasokan	Tan Pikiok		
"	Sogalie	Sech Drahm	Samarang en Soerabaya	Coulster
"	Tartar	Sim Pie		
"	Hap Heen	Naridien		
"	Tay Liong	Tan Thonghaij		
"	Tadjil Moeloek	Sech Bahasoan	Soerabaya	Coulster
"	Fiedha Rachman	Sech Belfagio	Samarang	
"	Banda	Hugenholts		B. Kopersmit en co.
Hamburgsch	Calamhine	Spencer	Cork	Maclaine, Watson en co.
"	William Rennie	Silko		
"	Glendaregh	And. White	Cork	Pitcairn, Syms en co.
"	Margaret West	Bauman	London	Martin, Dyce en co.
"	Flora Kerr	Paul	Singapore	
"	Odessa	Berriman	London	W. Anderson, Tolson en co.
Amerikaansch	N. B. Palmer	G. B. Lower	New-York	Paine, Stricker en co.
"	Frances Whitney	Silver	in reparatie	"
"	Fanny Forester	Peterson	Boston	"
Hamburgsch	Cesar Godafroi	Behn	Nederland	Metsendorff, Wilmans en co.
"	Herder	van Hagen	"	Busing, Schröder en co.
"	Nicoline	Valloson	"	"
"	Ferdinand	Groot		Pandel en Stiehaus
Hamburgsch	Espannee	Monnen	Hamburg	Metsendorff, Wilmans en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met *Z. M. brk Haas*, 2 europeische en 3 inlandische fusiliers en 2 vrouwen.
Met het Am. schip *Fanny Forester*, de heer *Peterson*.
Met *Z. M. tooms. Etna*, de heer *de Bruyn Kops*.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Doelwijk*, de heeren *W. F. L. Siekinghe, G. Crena, J. L. E. Schepers, Rustenbach* en 1 *Mink; A. C. Rijben*; jonge heer *E. E. F. C. Reunij*; mevr. de wed. *Tormoulen* en 3 kinderen; jonge jefv. van *Elk*; 3 gezagvoerde militairen; 3 bedienden.

Handels-Berigten.

Aanvoer.

Van San Francisco per Ned. schip *Java's Weivaren* kapt. Boelhouwer agt. *Paine, Stricker en co*.
Ballast.

Van Samarang per Eng. schip *Odessa* kapt. *Borroman* agt. *W. Anderson Tolson en co*.
Ballast.

Van Manilla per Amer. schip *Fanny Forester* kapt. *Peterson* agt. *Paine, Stricker en co*.

140/m. sigaren. *B. Kopersmit en co*.
10/m. idem. 1 kt. chocolad. *Guy*.
297/m. sigaren. 1 kt. divers. *Martin, Dyce en co*.
35/m. sigaren. *de Agenten*.
175/m. do. *E. Moormann en co*.
1000/m. do. *Haager en Schuurman*.
11985 zak suiker. 193 kn. indigo. 1787 boss. rotting. 150 bn. hui- den. 1113 do. 1060 bl. heanep. 119 zak. koffij. 400 pic. sapanh. 311 zakken, gom. 30 heal. gradianen lad. v. *Amerika*.
Van Singapore per Eng. schip *Wm. Rennie* kapt. *Silko* agt. *Maclaine, Watson en co*.
20 vn. brandewijn. *Basing Schröder en co*.
1 kt. manufactuur. *Bahre en Kinder*.
47¹/₁₀₀ pic. was. 2 bn. touwwerk. *Said Aloewis Satim*.
7 kn. kramcrjen. *Said Haboen*.

Théâtre Français de Batavia.

Direction de M. HONORÉ COUZET.

VENREDI, 8 April 1853.

RELACHE.

LUNDI, 11 April 1853.

Troisième représentation du huitième mois de l'abonnement.

LE SONGE D'UNE NUIT D'ÉTÉ

Le premier jour:

Représentation Extraordinaire. — Abonnement Suspensif

DONNÉES AU BÉNÉFICIE DES MALHEUREUX DE BATAVIA

Une première représentation de la reprise de

ANNE DE BOULEN,

Grand opéra en 3 actes, musique de Donizetti.

Gedrukt te Batavia, bij *W. BRUINING*.